

**2022 – 2030 M. TELŠIŲ REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT028-04-01-01
„ŠVIETIMO PASLAUGŲ PRIEINAMUMO IR KOKYBĖS GERINIMAS“
PAGRINDIMO APRAŠAS**

2023-02-15 Nr. PA-1
Pakeista 2023-04-04
Pakeista 2023-11-28
Pakeista 2024-03-14 Nr. PA-3
Pakeista 2024-11-21 Nr. PA-19

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Padidinti švietimo paslaugų prieinamumą, LT028-04-01.
---	---

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

2022 – 2030 m. Telšių regiono plėtros plane numatyta 4 problema – nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas. Nustatyta, kad problemos giluminė priežastis yra netolygus švietimo paslaugų prieinamumas.

Problemos sprendimas turės tiesioginę įtaką atskirtį (taip pat ir dėl negalios) ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, patiriantiems vaikams, mokiniams, kitiems asmenims su negalia (vaikų tėvai, mokytojai ir kt.). Netiesioginę naudą pajus vaikų tėvai/globėjai ir švietimo įstaigų personalas.

Pagal savivaldybių pateiktą informaciją, Telšių regione veikia 47 mokyklos, kurios įgyvendina ikimokyklinio ugdymo programą. Jose mokosi 4253 vaikai pagal ikimokyklinio ugdymo programą ir 1860 vaikai pagal priešmokyklinio ugdymo programą. 2022 m. spalio 1 d. duomenimis Telšių regione iš viso yra 4388 ikimokyklinio ugdymo vietos. Planuojamas bendras ikimokyklinio ugdymo vietų poreikis Telšių regione yra 4605.

Analizuojant atskiras Telšių regiono savivaldybes, pastebima, kad tik Rietavo savivaldybėje yra užimtose visos ikimokyklinio ugdymo vietos. Atsižvelgiant į savivaldybių pateiktus duomenis, 2022 m. spalio 1 d. Plungės rajono savivaldybėje buvo 30 neužimtų ikimokyklinio ugdymo vietų, Mažeikių rajono savivaldybėje – 39, Telšių rajono savivaldybėje – 66, tačiau dauguma šių laisvų vietų yra kaimiškose vietovėse.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 7 straipsnio 3 punkte nurodoma, kad nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą bus visuotinis nuo 2 metų amžiaus. Taip pat galima pažymėti, kad pagal savivaldybių pateiktus duomenis 3 – 5 metų vaikų skaičius Telšių regione siekia 3716, tačiau ikimokyklinio ugdymo įstaigose yra ugdoma 3129 vaikai, t. y. 84,2 proc. Atsižvelgiant į tai, matomas poreikis didinti ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių savivaldybių centruose. Bendras naujų ikimokyklinių vietų poreikis Telšių regione yra 217 (Mažeikių rajono savivaldybėje – 22, Plungės rajono savivaldybėje – 55, Rietavo savivaldybėje – 30, Telšių rajono savivaldybėje – 110), ikimokyklinio ugdymo prieinamumas padidės iki 90 proc.

Sprendžiant problemos giluminę priežastį – netolygų švietimo paslaugų prieinamumą, būtina didinti negalią turinčių mokinių galimybes ir integraciją švietimo įstaigose. 2022 m. rugsėjo 1 d. ŠVIS duomenimis, bendrojo ugdymo programą įgyvendina 41 mokykla ir 11 jų skyrių, mokinių skaičius

yra 15250. Pažymėtina, kad išviso pilnai pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų yra 5, kurios yra pritaikytos negalią turintiems vaikams.

Pagal savivaldybių pateiktus duomenis 28 bendrojo ugdymo mokyklose, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, mokosi 13602 mokiniai. Bendrojo ugdymo mokyklų, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, yra 3 pritaikytos negalią turintiems vaikams. Iš dalies pritaikytų mokyklų, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, negalią turintiems vaikams yra 12, t. y. mokyklose įrengti pavieniai universalus dizaino elementai – pandusai, liftai, keltuvai, pritaikyti tualetai ir kt.

Pagal savivaldybių pateiktus duomenis 2022 – 2023 m. Telšių regiono bendrojo ugdymo mokyklose mokosi 507 vaikai, turintys negalias (judėjimo, regos, klausos ir kt. negalią), 218 vaikų, turinčių negalią, mokosi bendrosiose klasėse. Planuojama, kad negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukioju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose, dalis didės nuo 43 proc. iki 45,2 proc.

Rietavo savivaldybėje visi vaikai, turintys negalią, yra integruoti į bendrojo ugdymo klases. Mažeikių rajone 11 vaikų, kurie turi negalią, vis dar nesimoko bendrosiose klasėse, tačiau mokiniai yra ugdomi bendrojo ugdymo mokykloje, tik specialiosiose klasėse, skirtose įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams (1 klasė ir 3 klasė). Ateityje planuojama, pabaigus pradinio ugdymo programą, o kitus ir anksčiau, atsižvelgiant į mokinių galimybes, integruoti negalią turinčius mokinius į bendrojo ugdymo klases. 103 mokiniai mokosi Mažeikių „Jievaro“ pagrindinėje mokykloje. Ši mokykla yra skirta intelekto sutrikimų turintiems mokiniams.

Plungės rajono savivaldybėje 92 vaikai, turintys negalią, mokosi Plungės specialiojo ugdymo centre. Telšių rajone 83 neįgalią turintys vaikai ugdomi Telšių „Atžalyno“ progimnazijos Naujamiesčio skyriuje, kuriame vykdomos pritaikytos priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo individualizuotos, pagrindinio ugdymo individualizuotos programos, socialinių įgūdžių programos bei mokinių poreikius tenkinančios individualios, neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programos.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonė įgyvendinama keturių Telšių regiono savivaldybių teritorijoje - Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų savivaldybėse ir Rietavo savivaldybėje.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Pažangos priemonės veikla - švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas. Veikla siejasi su 2022 – 2030 m. Telšių regiono plėtros plane numatyta 4 problemos „nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas“ gilumine priežastimi – netolygus švietimo paslaugų prieinamumas.

Galimi pareiškėjai – Telšių regiono savivaldybių administracijos.

Galimi partneriai – mokyklos, vykdančios ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Projektų atranka bus organizuojama planavimo būdu, kuris taikomas projektams, kuriais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, kurie priskirtini valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriais tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 135.2 punkto nuostatomis. Siekiama, kad viešosios paslaugos būtų tolygiai pasiskirsčiusios Telšių regione.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	<p>Pažangos priemonės įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio darnaus vystymosi principui.</p> <p>1. Kuriant naują infrastruktūrą bus užtikrinta, kad kuriama infrastruktūra atitiks statybos techninių reglamentų bei kitų teisės aktų reikalavimus, susijusius su šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisija, ir atitiks beveik energijos nenaudojančių pastatų projektavimo, statybos ir eksploatacijos (angl. Nearly Zero Energy Building, NZEB) standartą;</p> <p>2. modernizuojant esamą infrastruktūrą bus laikomasi aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų. Taip pat numatoma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme;</p> <p>3. kuriant naują ar modernizuojant esamą infrastruktūrą, rekomenduojama naudoti žaliąją infrastruktūrą – augmeniją ir kitus pastatų dizaino / apželdinimo sprendinius, kurie sumažintų energijos (kondensavimo) poreikius;</p> <p>4. bus užtikrintas 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/844 reikalavimų, susijusių su energetiniu pastatų efektyvumu, laikymasis (numatoma paslaugų įsigijimo ir kt. dokumentuose);</p> <p>5. pastatų projektai ir statybos metodai bus paremti efektyvia analize atsižvelgiant į ISO</p>

		<p>20887. Taip pat skatinama naudoti pakartotinai panaudojamas medžiagas;</p> <p>6. mažiausiai 70 proc. (pagal svorį) nepavojingų statybinių ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, nurodytas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijoje) 2000/532 / EB), statybvietėje susidarančios atliekos turėtų būti parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų hierarchijos ir Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo;</p> <p>7. operatoriai privalės riboti atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, laikydamiesi Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus metodus bei naudodami selektyvų griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį perdirbimą. Statybinės atliekos Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi būti perduodamos atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas;</p> <p>8. bus imamasi priemonių sumažinti triukšmą, dulkių ir teršalų išmetimą vykdant statybos ar priežiūros darbus.</p>
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Netaikoma.
3.	Lygių galimybių visiems	Nenumatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais principui įgyvendinti. Projektuose nustatytos priemonės, numatančios galimybę visiems asmenims pasinaudoti sukurta ar pagerinta infrastruktūra.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Vadovaujantis 2022–2030 metų Regionų plėtros programos¹ II skyriaus nuostatomis, pažangos priemonės 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ įgyvendinimui išankstinės sąlygos nėra taikomos.

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektingos rodiklio reikšmės		Siektingos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.B.2.0067	Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	1784470	1516798	3385	3385	Numatoma, kad švietimo infrastruktūros mokymo klasių esamas talpumas nedidės. Mažeikių Senamiesčio progimnazija talpina 720 mokinius, Mažeikių Gabijos gimnazija talpina 720 mokinius, Plungės Senamiesčio mokykla talpina 845 mokinius, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazija talpina 1100 mokinius. Po investicijų planuojama, kad talpumas nesikeis. Iš viso esamas talpumas – 3385 asmenys.
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.S.2.1025	Mokyklos, kuriose buvo įdiegtos universalus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės	1784470	1516798	0	4	Pagal savivaldybių duomenis Telšių regione yra 41 bendrojo ugdymo mokyklos ir 11 jų skyrių. Šiuo metu Telšių regione yra 5 bendrojo ugdymo mokyklos, kurios pilnai pritaikytos asmenims turintiems negalią. Planuojama, kad bus investuojama į

		pritaikant aplinką asmenims turintiems negalia, skaičius					mokyklas, kuriose mokosi 200 ir daugiau mokinių. Šiuo metu Telšių regione yra tik 3 pilnai pritaikytos mokyklos, kuriose mokosi 200 ir daugiau mokinių. Pagal savivaldybių duomenis planuojama 4 mokyklose įdiegti universalus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės, pritaikant aplinką asmenims turintiems negalia.
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.B.2.0066	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	3323530	2825000	890	1102	Bendras vaikų priežiūros infrastruktūros ikimokyklinio ugdymo grupių talpumas yra 890. Rodiklio pasiekimui planuojamos investicijos Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“ (esamas talpumas - 200), Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ (esamas talpumas - 115), Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepuraitė“ (esamas talpumas - 205), Plungės lopšelio-darželyje „Raudonkepuraitė“ skyriuje „Vėrinėlis“ (esamas talpumas - 30), Rietavo lopšelyje-darželyje (esamas talpumas - 225), Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ (esamas talpumas - 115). Planuojama, kad ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius bus didinamas 212, todėl bendras infrastruktūros talpumas didinamas 212 asmenų: Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“ ir Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ didinamas talpumas po 11 vietų, Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepuraitė“ –10 vietų, Plungės lopšelio-darželyje

							„Raudonkepuraitė“ skyriuje „Vėrinėlis“ – 40 vietų, Rietavo lopšelyje-darželyje – 30 vietų, Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ – 110 vietų.
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.S.2.1024	Sukurtų naujų ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius, skaičius	3323530	2825000	0	212	Atsižvelgiant į Telšių regione esamą poreikį, planuojama ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių padidinti 212. Planuojama, kad bus sukurta 14 ikimokyklinio ugdymo grupių, iš kurių 8 grupės bus skirtos ankstyvojo amžiaus ugdymui.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2022)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2071	Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius per metus,	2627	1784470	1516798	2627	2627	Pagal pateiktus savivaldybių duomenis numatoma, kad švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius nesikeis. 2022 m. Mažeikių Senamiesčio progimnazijoje naudotojų skaičius per metus siekia 513 mokinius, Mažeikių Gabijos gimnazijoje – 613, Plungės Senamiesčio mokykloje – 845, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijoje – 656. Po investicijų planuojama,

	naudotojai per metus						kad naudotojų skaičius per metus nesikeis. Iš viso naudotojų skaičius per metus – 2627.
R.B.2.2070	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus	878	3323530	2825000	878	1090	Pagal pateiktus savivaldybių duomenis numatoma, kad vaikų priežiūros infrastruktūros talpumas padidės, todėl planuojama, kad naudotojų skaičius padidės 212, atsižvelgiant į esamą poreikį. 2022 m. Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“ naudotojų skaičius per metus siekė 199, Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ – 115, Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepuraitė“ – 202, Plungės lopšelio-darželyje „Raudonkepuraitė“ skyriuje „Vėrinėlis“ – 25, Rietavo lopšelyje-darželyje – 222, Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ – 115.
R.S.2.3026	Mokyklų, kuriose buvo įdiegtos universalūs dizaino ir kitos inžinerinės priemonės, aplinką pritaikant asmenims turintiems negalią, dalis nuo visų mokyklų, procentas	9,6	1784470	1516798	9,6	17,3	Pagal savivaldybių duomenis Telšių regione yra 41 bendrojo ugdymo mokyklos ir 11 jų skyrių. Telšių regione 2022 m. pabaigoje buvo 5 bendrojo ugdymo mokyklos, kurios pilnai pritaikytos asmenims turintiems negalią: Tryškių Lazdynų Pelėdos gimnazija, Telšių „Ateities“ progimnazija, Nevarėnų pagrindinė mokykla, Telšių „Atžalyno“ progimnazijos Naujamiesčio skyrius, Plungės „Liepijų“ mokyklos Platelių skyrius. Pagal pateiktus savivaldybių duomenis, investicijos planuojamos 4 bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose mokosi daugiau nei 200 mokinių: Mažeikių Senamiesčio progimnazijoje, Mažeikių Gabijos gimnazijoje, Plungės Senamiesčio mokykloje, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijoje.

Regiono plėtros tarybos
administracijos direktorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)